

MLADÁ FRONTA a.s.

CZK/EUR • 27,045 / -0,015 Kč **CZK/USD** • 24,629 / -0,059 Kč **PX** • 855,43 / -2,70 % **EURO STOXX 50** • 2820,24 / -2,33 % **ZLATO** • 1244,78 \$ / +1,56 %

Kontinent k neopuštění

Snadný přístup na evropský trh. To je mantra britských byznysmenů v soupeření o setrvání království v Evropské unii.

ZAHRANIČÍ

str. 10

NÁZORY ODJINUD

str. 13

Přetlak kapitálu

V centru pozornosti investorů už nejsou jen prvotřídní obchodní centra a kanceláře, ale i dobře pronajaté činžáky v regionálních městech.

BYZNYS

str. 4

KOMENTÁŘ: OBAMA NA KUBĚ JE SYMBOL / str. 12

Krátce

Spotřebitelé si půjčují na stále delší dobu

Češi se financují stále dlouhodobějšími spotřebitelskými půjčkami, přestože nakonec zaplatí podstatně více. Je za tím delší splatnost úvěrů, a tedy nižší měsíční splátky. **str. 5**

Příprava stavby D3 do Rakouska se rozjíždí

Stát chystá nejučtější dálniční zakázku za poslední léta. Soutěžit se budou dva úseky dálnice D3 na Česko-budějovicku v odhadované hodnotě prací 12 miliard korun. **str. 6**

twitter.com/e15news

JIRÍ PEHE: Orbánovo referendum o otázce, kterou EU platně rozhodla podle Lisabonské smlouvy? Západ EU by měl vyslat referendum, zda chce Maďarsko v EU.

Exit pana Bakaly

Podnikatel Zdeněk Bakala opouští ztrátovou skupinu NWR, majitele ostravských dolů. Akcie předal zadarmo hlavním věřitelům.

Většinovými vlastníky NWR se stala trojice britských fondů sdružená pod značkou Ad Hoc Group. Chtějí rychle začít jednat s vládou o restrukturalizaci.

TRHY & SVĚTOVÁ EKONOMIKA / str. 8

Foto: dtk

A161000566

INZERCE

artesa
SPŮRITELNÍ DRUŽSTVO

- * Vyšší úročení v porovnání s bankami, ale stejnou ochranou vkladů
- * Termínované vklady v Kč a v EUR s pevnou úrokovou sazbou
- * Unikátní možnost zhodnocení členského vkladu

Členský vklad znamená větší podíl na zisku, vyšší majetkovou účast v družstvu a také více hlasů na osobu při hlasování na členské schůzi. Staňte se členem spořitelního družstva a začnete využívat výhody členství.

Nechte své peníze **růst**

až **3,40 % ročně**

Nově vklady i v EUR

Zápisník
Jana Stuchlíka

Křesťanská logika

Absurdita veřejné diskuze kolem uprchlíků překonala další latku. Do Smilovic přijelo několik iráckých rodin, které prchly před nesnesitelností tamního života. Pardon, křesťanských iráckých rodin. Protože jen křesťanská víra z nich v českých očích dělá ty správné a přijatelné uprchlíky. Že na tuto notu hraje český bulvár, je normální, přestože jeho průměrný čtenář ví o křesťanství asi tolik, co o islámu. Že i veřejnoprávní a seriózní média musela křesťanství přistěhovalců tak zdůrazňovat, svědčí o ztrátě soudnosti. Uprchlíkům musíme dát nálepku, jen abychom si před sebou obhájili, že jim chceme pomoci. Irácké rodiny ale nakonec mohou být rády, že skončily v ateistickém Česku. Alespoň nemusely ve svém kádrovém posudku uvádět, jestli je jim bližší víra katolická, pravoslavná či protestantská.

Absurdní začíná být i handrkování o nových regulovaných cenách elektřiny. Ministerstvo průmyslu si nechalo udělat rychlou studii dopadů nového systému. A premiér Bohuslav Sobotka zasměčoval: navržený systém je nepřijatelný, protože zdrazí elektřinu 38 procentům domácností. A teď trochu výrokové logiky. Navržený systém je nepřijatelný, protože zlevní elektřinu 62 procentům domácností. Takhle se asi nikam neposuneme. Debata o tom, jestli nové počítání regulovaných cen potřebujeme a za jakou službu vlastně tyto ceny platíme, se do jedné byt' logické věty nevejde.

Protagonisté dne

Igor VIDA
ŠÉF RAIFFEISENBANK

České pobočce rakouské banky stoupl loni čistý zisk meziročně o 23,9 procenta na rekordních 2,54 miliardy korun.

str. 4

Gareth PENNY
ŠÉF NWR

Těžařská firma, majitel dolů OKD, skončila loni ve ztrátě 223 milionů eur. O rok dříve to bylo 21 milionů eur. Tržby klesly o sedm procent.

str. 8

David CAMERON
BRITSKÝ PREMIÉR

Jeho hlas pro setrvání Velké Británie v Evropské unii podpořili otevřeným dopisem šéfové velkých firem. Pro je i většina poslanců.

str. 10

SPOLEČNÉ ŘEŠENÍ MIGRACE

Foto: ČTK

NA NUTNOSTI snížit příliv běženců se v Praze shodli premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD, vpravo) a saský ministerský předseda a předseda Spolkové rady Německa Stanislaw Tillich. Vyslovili se též pro společné evropské řešení migrační krize. Shodli se i na podpoře stavby vysokorychlostní železnice mezi Prahou a Drážďany.

Omezení dávek z EU pocítí děti v Česku

■ Rezort práce neuvažuje o tom, že by recipročně zaváděl indexaci přídávků na děti pro cizince pracující v Česku.

Markéta Žižková

Velká Británie si na summitu EU vyjednala možnost omezit dávky vyplácené cizincům, kteří v zemi pracují, ale děti nechávají doma. Také Německo zvažuje, že přizpůsobí dávky nižším životním nákladům v zemích, kde potomci žijí. Obě země poskytují dávky plošně. O celé věci se vyjednává, takže dosud není jasné, jak budou dávky omezeny.

Ministerstvo práce a sociálních věcí odhaduje podle výše životní úrovně v Česku indexaci na šedesát procent. V takovém případě by Čech pracující ve Velké Británii, jehož partner nevydělává, poslal rodině měsíčně místo současných zhruba osmdesáti liber na dítě pouze 48 liber. Pro rodinu by to tak znamenalo ztrátu 32 li-

ber (zhruba 1100 korun), pro ostrovní stát totožnou úsporu.

V případě Německa by dávka klesla ze zhruba 200 na 120 eur měsíčně. V praxi by se změna dotkla dvou stovek rodinných příslušníků Čechů pracujících ve Velké Británii a v případě Německa více než 7700 dětí.

Který stát přídavek vyplácí

V rámci Evropské unie platí princip, podle něhož na sociální výhody dosáhne pracovník z členské země bez ohledu na to, kde žije jeho rodina. U rodinných dávek se pak situace liší podle toho, zda pracuje pouze jeden z rodičů, a to v jiné členské zemi, nebo i ten, který pobývá s dítětem „doma“. V prvním případě poskytne dávky stát, kde rodinný příslušník pracuje. Země, v níž žije dítě, je dorovná, poskytuje-li vyšší dávky. Pokud v zemi pracují oba rodiče, přídavek vyplácí stát, kde potomek pobývá. Druhý je opět popřípadě vyrovná.

Také v Česku přitom pracují lidé z chudších států Evropské unie. V posledních letech výrazně stoupá počet Rumunů a Bulharů. Česko ale zatím neuvažuje o tom, že by dávky indexovalo. „V případě, že by Česká republika využila možnosti dětské přídávky indexovat, byla by povinna indexovat dětské přídávky i na vyšší životní úroveň. Například v případě, že státem zaměstnání bude Česko a příspěvek na dítě bude vyplácen do Německa, kde bude dítě bydlet,“ uvedl mluvčí rezortu Petr Sulek.

Rodinné dávky jsou koordinované na unijní úrovni, v jednotlivých zemích se však liší. „Na přídavek na dítě nárok vznikne, pokud příjem rodiny nepřekročí 2,4násobek životního minima rodiny,“ popsal Sulek případ Česka. V Německu nebo Velké Británii je to však plošný příspěvek. Indexace by se podle dohody ze summitu EU neměla vztahovat na pendlery, kteří za prací do sousedního státu jen dojíždějí a na noc se vrací.

Agentura Bison & Rose zažaluje Babišovu Mafru

■ Novinový článek o koupi hotelu poštlval proti sobě dva silné protivníky.

Spor mezi Milošem Růžičkou, zakladatelem a spolumajitelem PR agentury Bison & Rose, a ministrem financí Andrejem Babišem (ANO) graduje. Po prosincovém trestním oznámení na Babiše podá Růžička žalobu na vydavatelství Mafra ovládané Agrofertem.

Růžička a spol.
za hotel v roce 2005
zaplatili

13

miliónů korun. Skutečná
cena byla podle Dnes
25 až 30 miliónů
korun.

Zřejmě se k němu připojí jeho společníci Olga Bisová a Jiří Bis a jako právnická osoba jejich agentura. Důvodem je článek otištěný v deníku Dnes s titulkem „Sobotkovi lidé koupili podezřele levně hotel“, jímž se cítí poškození. „Deník ve zřejmém politickém zájmu majitele

Foto: Kladenska.cz

NESVÁR. Hotel Kladenska v Peci pod Sněžkou – na snímku už v rekonstruované podobě – se stal předmětem sporu mezi Babišem ovládanou skupinou Mafra a agenturou Bison & Rose.

rezignoval na nezávislost a stal se všehoschopným nástrojem politické propagandy,” prohlásil Růžička, který je poradcem ministra vnitra Milana Chovance (ČSSD). Odmítl ovšem, že by radil premiérovi Bohuslavovi Sobotkovi (ČSSD).

Kauza se týká hotelu Kladenska v Peci pod Sněžkou, který Růžička a spol. koupili v roce 2005 za třináct miliónů

korun. Podle Dnes činila skutečná cena nemovitosti 25 až 30 miliónů korun a celá transakce souvisela s privatizací OKD. To Růžička popřel. Předložil tehdejší znalecký posudek, který stanovil cenu 12,5 miliónu. „V době, kdy jsme hotel kupovali, nebyl v dobrém stavu. Postupně jsme do něj investovali asi deset miliónů. Je tam nová čistírna odpadních vod, ko-

telna a úplně nové interiéry,” uvedl.

Růžička se spojil s realitními makléři, které deník citoval. „Oba mi řekli, že žádný cenový odhad neposkytlí, protože objekt neviděli,” dodal.

Vedení deníku si za zveřejněnými informacemi stojí, Růžičkovo stanovisko považuje za účelové a manipulativní. /tto/

Krátce

Firma EMS a Praha se vzájemně žalují

Vlastník Opencard, společnost eMoneyService, podala na Prahu žalobu pro porušování licenčních smluv a zneužití know-how při zavádění nové karty na MHD Lítačka. EMS v minulosti už hlavní město žalovala a zvažuje rovněž mezinárodní arbitráž. Žalobu podala rovněž Praha, která se u soudu chce domáhat výroku, že práva společnosti EMS neporušila.

Stát odmítá nadále odškodňovat své firmy

Česko by už nemělo státním organizacím platit mnohamilionová odškodnění za to, že je při hospodaření omezují ochrana přírody. Novelu zákona o ochraně přírody a krajiny z dílny ministerstva životního prostředí schválila vláda.

Vzniká policejní útvar pro zahraniční mise

Česko vytvoří jednotku policistů s mezinárodními zkušenostmi, která bude jezdit na zahraniční mise. Mají v ní být tři stovky policistů. Ministr vnitra Milan Chovanec (ČSSD) očekává, že Praha převede do Makedonie vyše další policisty. /čtk/

Kauza Brno: drahý přístroj měl fungovat za tři neděle

Adéla Čabanová

Fakultní nemocnice Brno si za více než sto miliónů korun koupila unikátní zařízení PET/MR. Funkční mělo být už koncem loňského roku, ale dosud pacienti nevyšetřuje. Problém spočívá i v šibeničním termínu dodávky.

Kvůli financování z Integrovaného operačního programu měl dodavatel přístroj přivezt a nainstalovat koncem loňského roku za pouhé tři týdny. Jen pro srovnání: plzeňská nemocnice před

časem kupovala PET/MR s dodací lhůtou šedesáti dnů. V Brně se do tísně dostali i proto, že první zakázku v létě zrušil antimonopolní úřad kvůli neférovým požadavkům. Tendru se tehdy účastnila jen firma Siemens. Její konkurent GE podal námitku, zvítězil a zařízení dodal.

Podle mluvčího Fakultní nemocnice Brno Pavla Žáry GE „přístroj dodal v termínu“ a teď „probíhá kalibrování a technické odzkoušení přístroje“. Podle zadání zakázky

přístroj mělo být zařízení 16. prosince v plně funkčním stavu, po vstupní kalibraci a po odzkoušení bezproblémového provozu.

Kdyby nemocnice přiznala, že dodavatel termín nesplnil, měla by potíže s dotací. „Museli by to zaplatit z vlastních zdrojů,” vysvětluje odborník na zdravotnické přístroje Martin Mayer. „V roce 2015 se výrazně propadla kvalita soutěží o veřejné zakázky, zejména kvůli evropským dotacím,” dodal šéf sdružení EconLab Jiří Skuhrovec.

A161001695

INZERCE

OBROVSKÉ VÝHODY
pro naše zákazníky

Zdarma Zákaznická karta nabitá slevami

Naše výhody ani v zimě nemrznou, čerpejte s námi slevy po celý rok.
cestování – sport – kultura – wellness – volný čas
www.ppas.cz **840 555 333**

PRAŽSKÁ
PLYNÁRENSKÁ

Spojení energií i služeb

Realitní investoři více riskují

■ Novotou svítící budova a nejlepší lokalita již nejsou jedinými vodítky pro realitní akvizice. Investoři se nezdráhají kupovat i dobře pronajaté činžáky v regionálních městech.

Daniel Novák

Přetlak kapitálu na realitním trhu žene investory do nákupů nemovitostí, nad nimiž dříve mnozí ohrnovali nos nebo je považovali za příliš rizikové. V centru pozornosti tak již nejsou jen prvotřídní kousky typu pražského obchodního centra Palladium nebo zánovních kancelářských budov. „Investoři se

více dívají i na nemovitosti s vyšším rizikem návratnosti. Díky tomu jsou likvidnější a jejich cena mírně roste,“ uvedl investiční specialista poradenské společnosti CBRE Peter Wojtusiak.

O akvizice mimo realitní „extraligu“ se postarala čínská skupina CEFC například akvizicí někdejší centrály Živnobanky. Památkově chráněná budova je sice v žádané ulici Na Příkopě, podle hlasů z trhu je ale její komerční využití komplikované.

Velký obchod uskutečnila nedávno investiční skupina RSBC podnikatele Roberta Schönfelda. S využitím kapitálu někdejšího zakladatele Penty Martina Kúšika koupila za desítky milionů eur nemovitostní portfolio komerč-

CO S NÍM? Někdejší Živnobanka je bezpochyby krásný dům, ale najít způsob, jak památkově chráněnou stavbu využít, není jednoduché.

ních i bytových nemovitostí ve velkých českých městech napříč republikou. Většinou jsou to historické činžáky v centrech. „U některých nemovitostí vidíme potenciál pro zvýšení celkové hodnoty prostřednictvím aktivní správy. Některé z rezidenčních nemovitostí plánujeme během následujících dvou let prodat prostřednictvím našich regionálních poboček realitních kanceláří Century 21,“ popsal plány s takovýmto typem realit partner RSBC Chris Kottbauer.

Právě domácí investoři jsou podle Wojtusiaka schopni odhalit dobrou příležitost rychleji než mnozí zahraniční hráči. Ale i když jsou ve vztahu k riziku odvážnější, k předkrizové úrovni to má ještě daleko. Pečlivěji vybírají akviziční cíle a banky je v riskování zdaleka tolik nepodporují.

Přesto podle některých profesionálů z prostředí velkých realitních obchodů nemusí být vždy všechno růžové. „Rizika jsou například u nemovitostí, které mají jen jednoho nájemce a potřebují v blízkém čase investici,“ sdělila právnička Thu Nga Haškovcová z vedení tuzemské pobočky advokátní kanceláře DLA Piper. Ve chvíli, kdy se ekonomika zase zadrhne, bude problém takové domy prodat.

Raiffeisenbank se dařilo u drobných klientů

■ Česká větev rakouské Raiffeisen Bank International se v konkurenci ostatních bank neztratila.

Česká Raiffeisenbank, která je pátou největší tuzemskou bankou, zažila úspěšný rok. Čistý zisk jí loni stoupl meziročně o 23,9 procenta na rekordních 2,54 miliardy korun a aktiva banky vzrostla o devět procent na 246 miliard.

„Tuzemská ekonomika se vyvíjela velmi dobře a ve zdravém prostředí proto stoupala i poptávka po bankovních produktech. V retailovém bankovníctví se nám loni dařilo překonávat dosavadní prodejní rekordy.

Ve financování firemních klientů jsme meziročně rostli dvouciferným tempem,“ pochvaluje si výsledky

generální ředitel banky Igor Vida.

Čisté úrokové výnosy banky meziročně vzrostly

o 3,7 procenta na 6,1 miliardy. Čisté příjmy z poplatků naopak meziročně klesly o 6,7 procenta na 1,83 mili-

ardy. Ostatní výnosy banky, které zahrnují především výnosy z operací na finančních trzích, meziročně vzrostly o 24,9 procenta na 1,3 miliardy.

Objem poskytnutých úvěrů klientům se meziročně zvýšil o 10,9 procenta na 189 miliard korun. Rostlo přitom jak financování domácností, tak i firem. Objem přijatých vkladů od klientů meziročně stoupl o 11,6 procenta na 184 miliard korun.

Konkurenční Komerční bance klesl loni čistý zisk meziročně o 1,5 procenta na 13,13 miliardy. Čistý zisk UniCredit Bank naopak stoupl o 15 procent na 5,6 miliardy, ČSOB vzrostl o tři procenta na 14 miliard korun. /čtk/

Spotřebitelé si půjčují na stále delší dobu

■ Úvěry jsou stejně drahé jako před krizí, Češi se ale úroků nebojí.

Jaroslav Bukovský

Lidé financují své útraty stále dlouhodobějšími půjčkami, přestože na úrocích zaplatí dohromady podstatně více peněz. Motivem bývají nižší měsíční splátky, díky nimž se půjčky snáze schovávají v měsíčním rozpočtu. Vyplyvá to ze statistik českých bank, celé řadě z nich totiž roste doba, do které dlužníci splacení svých půjček rozkládají. „Průměrná doba splatnosti se u nových půjček

loni zvedla téměř o devět měsíců,“ uvádí Milada Veselá z GE Money Bank. „Délka splatnosti spotřebitelských úvěrů se loni v porovnání s předchozími lety mírně prodloužila,“ říká i Pavla Hávová z ČSOB. Takřka o rok se od počátku dekády zvedla i délka půjčky u České spořitelny.

„Mnoho lidí sleduje zejména výši úrokové sazby a měsíční splátku, ale už nepočítají, na kolik je tato zdánlivá finanční úleva vyjde v celkovém součtu a neorientují se podle RPSN. Délka splacení se přitom může ve výsledku odrazit velmi výrazně,“ soudí úvěrová analytička Partners Lucie Drásalová.

POMOCNÍK? Úvěrová kalkulačka mnohdy ukáže jen to, jaká bude měsíční splátka zvolené půjčky. Samozřejmě čím delší čas, tím nižší splátka. O úrokové sazbě a celkových nákladech úvěru ani slovo.

Desetiletý horizont půjčky podle ní obvykle znamená více než dvojnásobek zaplacených úroků než v případě smlouvy uzavřené na pět let.

Banky jsou spokojeny. Díky nižší měsíční splátce se jim půjčky lépe prodávají. I když jsou náklady na spotřebitelské půjčky vyjádřené takzvanou sazbou RPSN – navzdory takřka nulové základní úrokové sazbě České národní banky – stejně vysoké jako na jaře

předkrizového roku 2007 (tehdy byla základní sazba ČNB 2,75). Včetně poplatků tak na sklonku loňského roku lidé uzavírali spotřebitelské půjčky se sazbou 12,4 procenta ročně.

Banky proto vycházejí klientům ochotně vstříc a nabízejí spotřebitelům stále delší splátkové horizonty. „Loni jsme zvýšili maximální splatnost u nových spotřebitelských půjček z šesti na osm let,“ říká například

Tomáš Zavoral z Raiffeisenbank. Posun maximální délky spotřebitelského úvěru ze současných sedmi let nevylučuje ani Česká spořitelna.

Loni si Češi otevřeli nové spotřebitelské půjčky za bezmála 80 miliard korun, což je nejvíce v domácí finanční historii. Kolem 40 procent z nich připadlo nicméně na refinancování starších závazků.

Na sklonku loňského roku lidé uzavírali spotřebitelské půjčky s roční sazbou **12,4 %**. Stejně jako v roce 2007.

*** artesa**
SPOŘITELNÍ DRUŽSTVO

Nechte své peníze **růst**

až **3,40 % ročně**

- * Vyšší úročení v porovnání s bankami, ale stejnou ochranou vkladů
- * Termínované vklady v Kč a v EUR s pevnou úrokovou sazbou
- * Unikátní možnost zhodnocení členského vkladu

Členský vklad znamená větší podíl na zisku, vyšší majetkovou účast v družstvu a také více hlasů na osobu při hlasování na členské schůzi.

Staňte se členem spořitelního družstva a začněte využívat výhody členství.

www.artesa.cz | 800 128 836

Nově vklady i v EUR

Foto: čtk

PŘÍPRAVENÍ?
U rakouského Freistadtu, 15 kilometrů od státní hranice, je připravena rychlostní silnice S10 do Lince a čeká na napojení na českou D3.

Příprava stavby D3 na jih se rozjíždí

■ Ředitelství silnic a dálnic připravuje pro stavební firmy jedno z nejužšího soust za poslední léta.

Jan Šindelář

Dvojici soutěží na další úseky jihočeské dálnice D3 vypíše Ředitelství silnic

a dálnic pravděpodobně začátkem příštího roku. Hodnota prací se odhaduje na více než 12 miliard korun. Nákladnější přitom bude kratší sedmikilometrový úsek z Úsilného do Hodějovic, což je dlouho očekávaný dálniční obchvat Českých Budějovic. Jeho součástí je i kilometrový tunel, o jehož smysluplnosti v ploché budějovické pánvi se dlouho diskutovalo.

Obchvat má stát přes sedm miliard korun.

Na jih od krajského města na něj naváže téměř třináctikilometrová stavba k Třeboníně za více než pět miliard. Její součástí bude i přeložka železniční trati z Českých Velenic. Na obou úsecích by měli dělníci začít pracovat současně, čímž vznikne největší dopravní staveniště v českých zemích. Hotovo by pak mělo být o tři roky později.

Záměr má ale podobně jako řada dalších velkých dopravních staveb háček v podobě zastaralé dokumentace k vlivu na životní prostředí – EIA. Premiér Bohuslav Sobotka se snaží v Bruselu dosáhnout uznání dokumentací EIA, které vznikly ještě podle starého zákona z roku 1994. „Nyní probíhají výkupy pozemků. Pokud vše půjde podle plánu, začne stavba nejdříve v polovině příštího roku,“ řekl mluvčí ŘSD Jan Studecký.

Dálnice D3 je už dnes nejrozestavěnější komunikací

v Česku, horečně se buduje mezi Veselím nad Lužnicí a Českými Budějovicemi.

V roce 2020 by tak mělo být hotovo téměř sto kilometrů od hranic

Středočeského a Jihočeského kraje po Třeboníně na Českokrumlovsku. Motoristům se tím výrazně ulehčí dovolenkové cesty do Rakouska a dále k moři, kde České Budějovice

působí jako špunt. Rakušané přitom svou navazující dálnici S10 už loni přivedli k Freistadtu 15 kilometrů od hranic a nyní s pokračováním vyčkávají na vývoj na české straně.

Obchvat Českých Budějovic a pokračování dálnice vyjde i s tunelem na více než **12** miliard korun.

Dopravci kritizují své západní kolegy

Silniční dopravci se ohradili proti některým úpravám, které se do jejich byznysu snaží prosadit kolegové ze starých členských zemí Evropské unie. Terčem kritiky jsou hlavně tři body: minimální mzda, kterou by museli majitelé platit řidičům podle země, kde se právě kamion nachází, zákaz přenocování v kabině a povinný návrat domů po čtrnácti dnech na cestě.

Nejužší lobbistické střety se přitom vedou kolem mini-

mální mzdy. Pro dopravce ze všech zemí unie ji zavedlo od ledna loňského roku Německo, kde minimální hodinová odměna činí 8,5 eura. Nikdo nařízení zatím nerespektuje, Německo jedná s Evropskou komisí o kompromisním řešení. Pokud ale západní soused uspěje, mají stejné plány například ve Švédsku, Dánsku či Francii. Sdružení dopravců Česmad Bohemia to považuje za ryze protekcionistické opatření. /sin/ **Vice E15.cz**

Krátce

Aut na zemní plyn rychle přibývá

Prodej osobních aut a dodávek s pohonem na zemní plyn se loni zvýšil o 90 procent na rekordních 3242 vozů. Celkově tak v Česku jezdí kolem 13 tisíc aut a autobusů na stlačený zemní plyn (CNG). Rostl i prodej paliva, u některých prodejců meziročně i o 140 procent.

Kontrolní hlášení DPH zatím podala třetina firem

Finanční správa včera evidovala zhruba sto tisíc podaných kontrolních

hlášení k dani z přidané hodnoty. Termín pro podání hlášení přitom vyprší dnes. Finanční úřady očekávají celkem asi 300 tisíc hlášení. Celkově se kontrolní hlášení týká zhruba půl milionu poplatníků.

Svaz vinařů povede dál Nyitray

Valná hromada Svazu vinařů potvrdila ve funkci prezidenta dosavadního šéfa Tibora Nyitraye na další čtyřleté období. Nyitray, který je předsedou představenstva vinařské společnosti Sonberk, neměl protikan-

didáta stejně jako staronový viceprezident Josef Svoboda z Bohemia Sektu. /čtk/

Inspektoři trestali další „šmejdy“.

Astena zaplatí dva miliony

Česká obchodní inspekce uložila pokutu dva miliony korun společnosti Astena group za klamavé předváděcí akce. Její praktiky označila za agresivní. Je to první pokuta firmě Astena group a je to zároveň nejvyšší pokuta organizátorům těchto akcí, pro něž se vžilo označení šmejdi.

Stejně vysokou pokutu ČOI dala v květnu 2013 za předváděcí akce 1. České reklamní společnosti za promyšlenou manipulaci a agresivní nátlak na seniory během prodeje.

Po uložení sankce zaslala inspekce podle mluvčího Jiřího Fröhliche příslušnému živnostenskému úřadu návrh na odebrání živnostenského oprávnění společnosti Astena group.

Podle údajů v obchodním rejstříku má firma sídlo

v Jihlavě a její základní kapitál činí 200 tisíc korun. Jednatel je osmatřicetiletý Josef Grznár z Kladna, firma byla zapsána v dubnu 2013.

Dealeři Asteny telefonovali vybraným seniorům a pod záminkou převzetí dárku je zvali na soutěž o 100 tisíc korun. Žádné losování se neuskutečnilo. Firma navíc zdůrazňovala, že nejde o předváděcí akci, ale opak byl pravdou.

Ačkoli pokuty pro Astenu group či dříve pro 1. Českou reklamní jsou v maximální možné výši, nepatří k nejvyšším, které kdy inspekce udělila. Loni například dala pět milionovou pokutu pražské firmě Boyde za zprostředkování spotřebitelských úvěrů prostřednictvím telefonu s vysokým tarifem 95 korun za minutu. /čtk/

Výsledky

Provident

Společnosti Provident Financial, která poskytuje domácnostem krátkodobé hotovostní půjčky, klesl loni v Česku a na Slovensku meziročně zisk před zdaněním o 175 milionů korun zhruba na 658 milionů. Za snížením stál vývoj kurzu libry vůči koruně a pokles počtu klientů. V obou zemích má nyní Provident 317 tisíc zákazníků, kterým loni půjčil přes 5,15 miliardy korun.

John Crane Sigma

Firma John Crane Sigma, která v Lutíně vyrábí především komponenty pro rafinerie a zařízení na dopravu ropy a plynu, zvýšila v účetním roce 2014/2015 tržby o deset procent na 1,446 miliardy korun. Zisk ale klesl ze 110 milionů korun na 74 milionů korun. Firma uvádí, že byl značný tlak na snižování ceny jejich výrobků kvůli výraznému poklesu cen ropy a plynu.

Čepro

Hrubý zisk státního distributora paliv Čepro dosáhl v roce 2015 rekordních 1,2 miliardy korun, což je o 400 milionů korun více než předchozí rok. Tržby společnosti klesly z předloňských 71 miliard korun na 50 miliard, uvedly Lidové noviny. Rekordní zisk způsobil propad cen benzínu a nafty a oživení poptávky.

Zoot.cz

Internetový obchod s módou Zoot.cz loni zdvojnásobil tržby na 451 milionů korun, letos čeká obrát kolem miliardy. E-shop by se také měl poprvé dostat do černých čísel. Firma uvádí, že za tři roky fungování získala 25 procent českého on-line trhu s novou módou. Stránky obchodu denně navštíví 80 tisíc lidí. Firma bude také hledat dalšího finančního investora. /čtk/

INZERCE

PALLADIUM Offices

- Moderní flexibilní prostory nejvyšších standardů
- Plně prosklená fasáda s otevíratelnými okny
- Skvělá dostupnost MHD i autem, k dispozici podzemní parking
- Široká nabídka služeb, obchodů a restaurací

Kancelářské prostory na prestižní adrese v Praze 1

PALLADIUM
nám. Republiky 1, Praha 1
tel.: 225 770 310
e-mail: office@palladiumpraha.cz

www.palladiumoffices.cz

Osud NWR závisí na vládě

■ Noví vlastníci NWR chtějí rychlou dohodu s vládou a odbory na restrukturalizaci firmy. Když vláda pomůže, jsou ochotní do firmy nalít peníze.

Jan Stuchlík, Jaroslav Bukovský

V těžební společnosti NWR definitivně končí éra Zdeňka Bakaly a začíná závěrečné dějství hry o osud těžby černého uhlí na Ostravsku. Dosavadní vlastníci většiny akcií NWR, Bakalovy firmy CERCL Mining a Asental Property, cenné papíry převedli zadarmo na NWR. Faktickými vlastníky firmy s 60 procenty hlasů se stala trojice britských fondů, které vystupují pod značkou Ad Hoc Group (AHG) a jsou hlavními věřiteli NWR.

Představitelé Moravskoslezského kraje, kde je kvůli stavu OKD v ohrožení přes 12 tisíc pracovních míst, vidí

v Bakalově odchodu šanci na dojednání podmínek postupného útlumu těžby mezi NWR a státem. AHG nyní bude usilovat o brzké jednání s vládou. Dohoda ale musí být na světě rychle.

NWR loni přišla o 42 milionů eur hotovosti. Na účtech má 85 milionů eur. Věřitelé požadují, aby objem hotovosti neklesl pod 40 milionů eur. Generální ředitel NWR Gareth Penny tvrdí, že nízké ceny uhlí budou pokračovat, stejně jako úbytek hotovosti ještě několik let. „Pokles cen uhlí na letošní rok s velkou pravděpodobností povede k vyschnutí veškeré likvidity a k insolvenčnímu řízení,“ soudí analytik Tomáš Sýkora z Patrie.

Hlavní věřitelé a zároveň noví majitelé firmy jsou ochotni podmínku hotovosti snížit až na 6,5 milionu eur. Ovšem jen v případě, že NWR dojedná do konce dubna s českou vládou přijatelnou dohodu o restrukturalizaci společnosti. Především jde

Foto: ČTK

o převzetí části nákladů na propouštění horníků z uzavíraných dolů.

„Prioritou je stabilizace společnosti NWR. Rádi bychom, aby všechny zainteresované strany, mezi které patří investoři, vláda

i odbory, vytvořily restrukturalizační plán. Restrukturalizace a obnova firmy si s největší pravděpodobností vyžádá další investice. Pokud všechny strany podpoří restrukturalizační plán a vláda bude ochotná rozšířit možnou podporu, pak je AHG za odpovídajících podmínek připravena investovat další finanční prostředky,“ říká mluvčí AHG Roman Pařík.

Pokud vláda nebude ochotná NWR pomoci, hodlají noví vlastníci řešit situaci prodejem částí aktiv OKD, nebo prodejem OKD jako celku. V případě, že se prodej nepovede, bude následovat útlum. Jenže na ten firma nemá peníze, přiznalo vedení NWR ve zprávě o hospodaření za rok 2015, v němž

firma prohloubila ztrátu na 223 milionů eur.

Do dění v OKD hodlá promluvit i slovenský miliardář Pavol Krúpa, který vlastní zhruba čtyři procenta akcií a blíže neurčený objem dluhopisů NWR. „Tvrdými nákladovými úsporami se dá pád firmy oddálit na horizont tří až pěti let. Vyzveme ke změnám představenstva, do čela společnosti by měl usednout nezávislý restrukturalizátor,“ říká Krúpa.

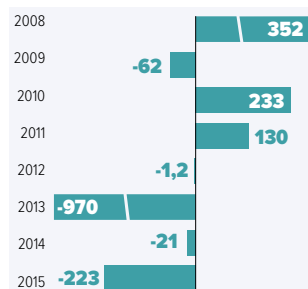

twitter.com/e15news

JAN MLÁDEK:

Pokud se potvrdí, že stávající majitelé převádějí akcie za nula Kč kus, tak je to silná informace o ceně OKD.

Výsledky hospodaření NWR (v milionech eur)

Pramen: nwr

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 24. 2. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,658
Čína	1	3,768
Dánsko	1	3,624
EMU	1	27,045
Chorvatsko	1	3,546
Japonsko	100	22,013
Kanada	1	17,797
Maďarsko	100	8,708
Norsko	1	2,822
Polsko	1	6,192
Rusko	100	31,936
Švédsko	1	2,888
Švýcarsko	1	24,781
Turecko	1	8,365
USA	1	24,629
Velká Británie	1	34,258

Akcie na pražské burze

24. 2. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	55,70	-4,62
ČEZ	364,10	-3,16
Erste Bank	652,60	-3,76
Fortuna	97,30	-0,61
Kofola	465,00	-0,64
KB	4698,00	-2,45
NWR	0,08	0,00
O2 CR	244,00	-0,61
Pegas	717,00	-0,73
Philip Mor. ČR	13 225,00	0,00
PLG	218,20	0,69
TATRY	631,60	0,00
Unipetrol	165,60	-1,43
VIG	558,00	-4,66
Celkový objem (v tisících korun)	560 105,99	

Výsledky

PSA Peugeot Citroën

Francouzská automobilka se loni vrátila k zisku. Společnosti pomohly nižší náklady, vyšší produktivita, omezení slev na vozy a oživení poptávky v Evropě. Konsolidovaný čistý zisk činil 1,2 miliardy eur ve srovnání se ztrátou 555 milionů eur v roce 2014. Příjmy se zvýšily o šest procent na 54,7 miliardy eur. Prodej aut však stoupl jen o 1,2 procenta na 2,9 milionu vozů.

Airbus Group

Evropskému výrobci letecké techniky vzrostl v loňském roce provozní zisk bez jednorázových položek o dvě procenta na 4,132 miliardy eur. Firma současně zvýšila plán výroby modelu A330 díky vyšší poptávce. Příjmy se zvýšily o šest procent na 64,5 miliardy eur. Čistý zisk se zvýšil o 15 procent na 2,7 miliardy eur. /ČTK/

Foto: Reuters

Zemědělské komodity jsou nejlevnější od krize

■ Finanční dravci cítí šanci na úspěšnou spekulaci.

Zdeněk Pečený

Bohatá úroda a přetlak nabídky stáhly index šesti zemědělských komodit na několikaleté dno. Index sestavovaný deníkem Financial Times, kterému se přezdívá „snídaňový“, neboť sleduje ceny pšenice, mléka, kávy, pomerančového džusu, cukru a vepřového, se dostal na nejnižší úroveň od října 2009.

Analytici míní, že snídaň zůstane levná po celý zbytek roku. „Výhled pro dodávky zůstává po celý rok pozitivní, proto snídaňová inflace bude letos minimální,“ uvedla pro Financial Times analytička londýnské Rabobank Tracey Allenová.

Sázky hedgeových fondů a dalších finančních žraloků

Foto: dtk

PŘEBYTEK. Ceny pšenice jsou postiženy vysokými zásobami v Rusku a Kanadě.

skladech by mohly poskytnout určitý polštář proti cenové volatilitě, ale chování spekulantů bude hlavním hybatelem s cenami,“ dodala Allenová. Na podobný trend ukazuje také index Organizace pro zemědělství a výživu patřící pod OSN. Její index cen potravin je nejnižší od dubna 2009.

Podle analytiků se nyní sešlo několik faktorů, které posílaly ceny dolů. Ceny pšenice zůstávají nízké díky velkým zásobám v Rusku a Kanadě. Slabý brazilský real se podepsal na cenách kávy a cukru. Levné mléko je zase důsledkem celosvětové nadprodukce. Cenově se drží jen pomerančový džus, protože nad sklizní pomerančů na Floridě se vznášá otazník.

proti potravinám se však vyšplhaly na rekordní úroveň, riziko růstu cen tak přece jen existuje. V případě nenadálé události vedoucí ke zdražení zemědělských komodit by tito spekulanti museli začít uzavírat své sázky a tím pádem nakupovat dotčené komodity, čímž by jejich ceny hnaly výš. „Velké současné zásoby komodit na

Z parketu

Jan Vejrnělek

Libra pod tlakem

Ukončení vyjednávání mezi britským premiérem Cameronem a představiteli EU znamená jistotu konání referenda o setrvání Velké Británie v Evropské unii 23. června tohoto roku. Z číste ekonomického pohledu by odchod vzhledem k vzájemným obchodním vazbám znamenal podle odhadů ekonomů Société Générale negativní dopad pro obě strany. Růst britské ekonomiky by v horizontu další dekády mohl být v průměru nižší až o půl procentního bodu ročně, Evropská unie by na to doplatila nižším průměrným růstem o čtvrt procentního bodu. Navíc to představuje velkou neznámou pro finanční trhy. Jejich příliš velká volatilita v kon-

textu s dalšími nejistotami, jimž čelí globální ekonomika, může negativně ovlivnit makroekonomický obrázek, zejména ochotu firem investovat. Není tedy divu, že se britská libra ocitla pod silným výprodejním tlakem. Jen za první polovinu tohoto týdne ztratila proti dolaru téměř tři procenta své hodnoty a dostala se na nejnižší hodnotu za posledních sedm let. A není již příliš vzdálena od nejslabší dolarové hodnoty od roku 1985. Libra ztrácí i proti společné evropské měně, vůči které se propadla na více než roční minimum. Stahuje však s sebou i euro. Těžko předpokládat, že by se současná volatilita na britské libře až do konání referenda zásadně snížila. Čeká nás totiž období několikaměsíční kampaně a bedlivého sledování různých průzkumů, jak by referendum mohlo dopadnout. Samotná oficiální kampaň by měla probíhat 10 týdnů před konáním referenda.

Autor je hlavním ekonomem Komerční banky

Jihoafrická vláda omezí výdaje

Ekonomika Jihoafrické republiky je v krizi: hospodářský růst zpomaluje, čtvrtina obyvatelstva je bez práce a v zemi je rozšířená chudoba. Řekl to tamní ministr financí Pravin Gordhan, který zároveň představil návrh krizového rozpočtu na příští fiskální rok. Vláda v něm počítá s výdajovými škrti a zvýšením některých daní.

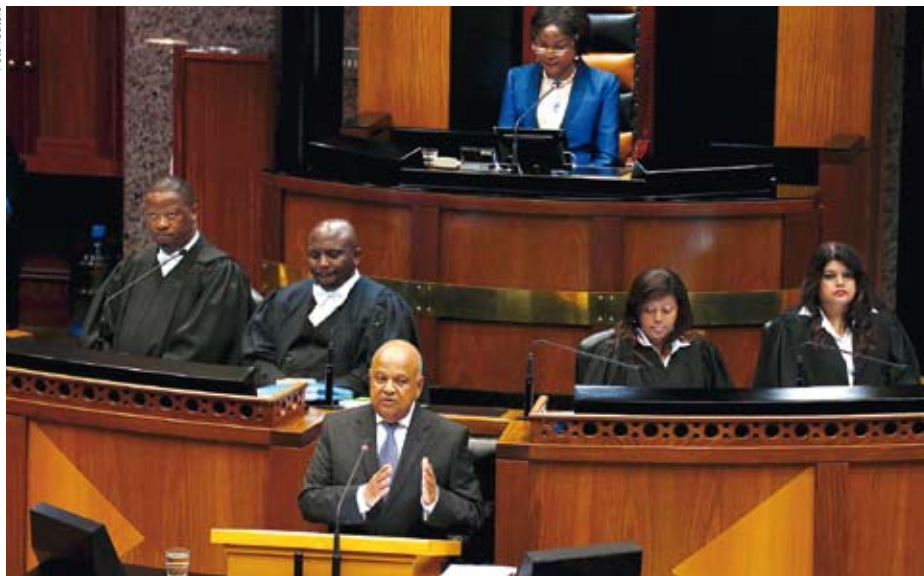
Pomalejší hospodářský růst je důsledkem velkého sucha a celkového útlumu globální ekonomiky, řekl ministr. Odhad růstu jihoafrické ekonomiky na letošní rok zhoršil na 0,9 procenta, zatímco dosud počítal s růstem o 1,7 procenta. Pokud se prognóza naplní, bude to nejpomalejší růst od roku 2009, kdy se Jihoafrická republika dostala z hospodářské recese. Za loňský rok ekonomika podle odhadů vzrostla o 1,3 procenta.

„Nemůžeme utrácet peníze, které nemáme. Nemůžeme

me si půjčovat víc, než kolik můžeme splácet. Dokud nedokážeme podnitit růst a zajistit vyšší příjmy, musíme být na sebe tvrdí,“ cito-

vala ministra stanice BBC. Země podle něj zvýší daně z prodeje nemovitostí, daň na pohonné hmoty, alkohol a kapitálové výnosy. Do stát-

ní kasy by to v následujícím fiskálním roce 2016/2017 mělo přinést dodatečných 18,1 miliardy randů (28,3 miliardy korun). /čtk/

JSME V KRIZI. Ministr Gordhan (v popředí) se obává, aby JAR nepřišla o investiční rating.

Krátce

Moody's snížila rating Brazílie

Mezinárodní ratingová agentura Moody's jako poslední ze tří hlavních ratingových agentur snížila hodnocení úvěrové spolehlivosti Brazílie z investičního do spekulativního pásma. Agentura srazila ratingovou známku o dva stupně na úroveň Ba2. Výhled ratingu je navíc negativní, což signalizuje, že rating by se mohl v příštích měsících snížit ještě víc. Důvodem jsou obavy z růstu státního dluhu.

Peking má víc miliardářů než New York

Peking předstihl v počtu dolarových miliardářů americké finanční centrum New York. Uvedla to šanghajská firma Hurun, podle níž bylo loni v Pekingu 100 lidí s majetkem ve výši jedné miliardy a více dolarů, zatímco v New Yorku jich bylo 95.

/čtk/

Více E15.cz

Brexit: do arény vstupují velké firmy

■ Hlas premiéra Camerona pro setrvání Velké Británie v EU získává na síle. Tamní byznys by nerad přišel o snadný přístup na evropský trh.

Zdeněk Pečený

Bitva zastánců s odpůrci setrvání Velké Británie v Evropské unii se tento týden na ostrovech rozhořela na ostro. Příznivci setrvání mají silnou podporu firem a manažerů, kteří argumentují obchodními výhodami.

Šéfové velkých firem jako například BT, Marks & Spencer či Vodafone podepsali otevřený dopis zveřejněný v Times, v němž varují, že odchod z unie by podkopával investice v ostrovním království a měl negativní dopad na pracovní místa. Přesto

totoho dopisu využili i zastánci vystoupení z EU, když opětovali palbu argumentem, že dvě třetiny největších britských firem z burzovního indexu FTSE 100 dopis nepodepsaly. Richard Tice, zakladatel webu Leave.eu, dokonce vládu osočil, že Downing Street zneužila peníze daňových poplatníků k tomu, aby na velké firmy vytvořila tlak.

Bez zajímavosti není v této souvislosti výsledek průzkumu společnosti CBRE a Britské průmyslové konfederace (CBI), který zjišťoval náladu mezi dvěma stovkami firemních šéfů. Na 83 procent z nich označilo Londýn za větší mezinárodní centrum byznysu než New York, Paříž, Hongkong či Tokio, a to právě díky členství Velké Británie v EU, které podle respondentů dává Londýnu mnohem více mezinárodní dosah. „Udržet si náskok

TIHLE JSOU PROTI. Ani podnikatelská sféra nemá na odchod Británie z EU jednotný názor. Tahákem výlohy, kterou pro kolemjdoucí připravila londýnská kancelář organizace Leave.eu (Opust.eu), je laskomina místního cukráře s etiketou evokující jednu z nejužernějších anglických frází. Aby nedošlo k mýlce, komu je česky nepublikovatelný vzkaz určen, je na ní i karikatura premiéra Camerona.

před naší globální konkurencí bude hlavní prioritou londýnských firem,“ uvedla včera pro Bloomberg Lucy Haynesová ze CBI. „Přístup na jednotný evropský trh s půl miliardou zákazníků je pro britské firmy neoddsíkatelná výhoda, kterou chceme zachovat.“

To zní jako rajska hudba uším premiéra Davida Camerona, který odstartoval kampaň za setrvání v unii, o kterém rozhodne referendum 23. června. Podpora velkého byznysu se mu velmi hodí, protože stojí minimálně proti polovině poslanců své vlastní Konzervativní

strany a několika členům svého kabinetu, kteří chtějí evropskému společenství říci sbohem.

Cameron si tento týden vjel do vlasů s odcházejícím londýnským starostou Borisem Johnsonem, který je také poslancem za konzervativce. Ten podle analytiků sází vše na to, že Cameron bude nucen po prohraném referendu odstoupit a on bude nejlepším kandidátem na jím uvolněné místo. „Pokud se však v tomhle mylí, bude to konec jeho politické kariéry,“ nechal se na rozhlasových vlnách BBC slyšet jeho otec, uznávaný novinář Stanley Johnson.

NÁZORY ODJINUD str. 13

Odchod si přeje menšina poslanců

Britští poslanci začínají veřejně deklarovat svůj postoj k nadcházejícímu referendu o setrvání Velké Británie v EU. Z 557 poslanců dolní komory britského parlamentu, kteří se zatím přidali na jednu, či druhou stranu, je 424 zákonodárců pro setrvání v unii, jen 133 je pro odchod, z toho 122 je konzervativců. Ukazuje se, že zastánců odchodu z EU je – minimálně mezi poslanci – drtivá menšina.

Aljašský právník vysával svěřenský fond

■ Bývalý prokurátor se neblaze zapsal do dějin Aljašky.

David Vagaday

Jako dost bizarní by se dal označit skandál spojený s někdejším aljašským prokurátorem Markem Averym (na snímku), který podle žalobce právě probíhajícího soudu zpronevěřil 52 milionů dolarů ze svěřenského fondu bohaté vdovy. Žalobci tvrdí, že zneužil svoji pozici správ-

ce rodinného fondu May Smith Trust a zmíněné miliony dolarů si vzal pro osobní potřebu. Podle obhajoby šlo však o půjčku, kterou získal v roce 2005 se souhlasem dalších dvou správců, aby rozjel privátní charterové aerolinky. „Nechtěl lhát nebo podvodem získat peníze. Byla to investice Avenca,“ řekl u soudu Averyho advokát Michael Dieni s odkazem na bahamskou firmu spravující aktiva fondu.

Celých 52 milionů dolarů, tedy podle současného kurzu

téměř 1,3 miliardy korun, stačil Avery utratit za pouhý půlrok. Koupil 12 českých letounů L-39 Albatros, pět bojových letadel z druhé světové války, helikoptéry, dva ruské raketomety ještě ze sovětské éry, námořní hlídkový člun nebo luxusní jachtu.

Obří nákupy často vojenského materiálu vzbudily na Aljašce rozruch a v roce 2006 upoutaly také pozornost vyšetřovatelů z FBI. „Anchorage je malé město,“ poznamenal asistent amerického žalobce Steve Skrocki. „Tento

typ výdajů v tak krátké době byl mimořádný,“ dodal. Averyho také nakonec zažalovali i zbývající dva správci May Smith Trust.

Původně prokurátor Mark Avery převzal praxi právníka rodinných fondů po svém otci v roce 2001. Dřívější Averyho advokát Scott Dattan přeshlapy svého klienta omlouval tím, že se mu z nové role a hlavně částek, které spravoval, zatočila hlava. „Zapomněl na zdravé základy podnikání,“ konstatoval Dattan.

Více E15.cz

Trump slavil v Nevadě již třetí vítězství za sebou

Po Iowě, New Hampshire a Jižní Karolině se republikánský souboj o Bílý dům odehrál v Nevadě. Vyjma Iowy všude zvítězil Trump.

Republikánský favorit na prezidentskou nominaci Donald Trump triumfoval ve státě Nevada. „Ještě před několika měsíci nikdo nečekal, že bych zde mohl vyhrát,“ řekl před svými příznivci Trump. „A já vyhrávám, vyhrávám, vyhrávám. A brzy bude opět vyhrávat, vyhrávat a vyhrávat i celá země.“

O Nevadu se navzdory jejímu řídkému osídlení bojuje intenzivněji než jinde, protože patří k takzvaným nerozhodnutým státům.

Výsledky čtvrtých republikánských primárek

kandidát	procent	delegátů
Trump	45,9	12
Rubio	23,8	5
Cruz	21,4	5
Carson	4,8	1
Kasich	3,6	—

Pramen: cnn

To znamená, že není do poslední chvíle jisté, zda se v listopadových volbách hlavy státu nakonec přikloní k republikánům, či demokratům. V posledních čtyřech prezidentských volbách tam zvítězili dvakrát republikáni a dvakrát demokraté. Podobná je situace například na Floridě či ve Virginii.

Naopak za ryze republikánské se čtyřmi vítězstvími v posledních čtyřech volbách jsou považovány státy na středozápadě nebo na jihu, jako například Texas. Demokratický je zase výhradně severovýchod a tichomořské pobřeží s Kalifornií.

Trump si z Nevady připsal dalších 12 volebních delegátů, kteří nominaci vítěze oficiálně potvrzují na letním celonárodním sjezdu strany. Po něm už začíná ostrý volební boj o úřad prezidenta, o němž se bude hlasovat v listopadu. Nutných k nominaci je v republikánském táboře 1237 delegátů.

Po souboji v Nevadě by měl mít Trump už 73 jistých delegátů, zatímco Cruz jen 16 a Rubio 15. /čtk/

Sledujte E15.cz

Krátce

Maďaři uspořádají kvůli kvótám referendum

Maďarská vláda uspořádá referendum o plánu EU přerozdělit uprchlíky mezi členské země podle kvót, oznámil premiér Viktor Orbán. Mluvčí Evropské komise odmítl čerstvou zprávu o záměru Budapešti komentovat.

Jihočínské moře se plní vojenskou technikou

Čína rozmístila své stíhačky na jednom ze sporných ostrovů v Jihočínském moři, kde již dříve instalovala raketové systémy. Informovala o tom televize Fox News. Americké Středisko pro strategická a mezinárodní studia zase oznámilo, že Peking na ostrovech postavil radarová zařízení.

Pád ruského letadla způsobili teroristé, připouští Sísí

Egyptský prezident Abdal Fattáh Sísí poprvé připustil, že za loňským pádem ruského letadla s více než dvěma stovkami lidí na palubě na Sinajském poloostrově byli teroristé. Ti podle něj chtěli ochromit egyptský turistický ruch a poškodit vztahy Egypta s Ruskem.

Ciudadanos podpoří socialistu Sáncheze

Španělští socialisté podepsali dohodu s liberální stranou Ciudadanos, která se tak zavázala hlasovat příští týden pro jejich předsedu Pedra Sáncheze do funkce nového španělského premiéra. Tato dohoda bude k ničemu, pokud Sánchez nepodpoří další velká strana či pokud se alespoň větší strana nezdrží hlasování. /čtk/

ADAPTACE JEDNOHO
Z NEJLEPŠÍCH IRSKÝCH
ROMÁNŮ SOUČASNOSTI
ZÍSKALA 3 NOMINACE NA OSCARY

FILM V KINECH OD 25.2.

kniha.cz
Nakupujte se slevou
až 20 %

Žádejte v knihkupectví nebo se slevou
20 % na www.kniha.cz

Tvář dne

„Nikdo se dosud evropského lidu nezeptal, jestli podporuje, nebo odmítá povinné migrační kvóty,

řekl maďarský premiér
Viktor Orbán
str. 11

Foto: Reuters

Komentář

Radek Palata

Obama na Kubě je symbol

Kubu o jarním slunovratu navštíví americký prezident Barack Obama. Jeho rozhodnutí se zdá být přirozeným vyvrcholením jeho úsilí o normalizaci vztahů nastoupenou v prosinci 2014. Bude však vřele vítán? Požadavky, jimiž Havana podmiňuje plné obnovení vztahů s USA, byly dosud tvrdé: zrušení obchodního embarga a snad i stamilionová odškodnění za jeho dopady plus navrácení vojenské základy Guantánamo.

Kubánský prezident Raúl Castro přitom s novým rokem spolupobčany varoval, aby se připravili na horší časy. Na totalitní vládu poměrně vzácná upřímnost zřejmě plyne z toho, že před nedostatků kubánského socialismu už lze těžko zavírat oči. Spása se, pravda, blíží. Ochota Kuby otevřít se zahraničním investicím a obchodu vyvolává mimořádný zájem v Evropě i v Americe, ale kubánský hospodářský model zůstává značně těžko-

pádný a zahraničním investorům klade do cesty mnohá rizika: spousta dluhů, špatná platební morálka, neutuchající socialistická byrokracie dávající dosud přednost monopolu a rovnosti před tržními mechanismy.

Navíc se objevují nové potíže, které ani zdánlivě všemocná kubánská vláda nemůže ovlivnit. Venezuela, věrný bratr v boji za socialismus, se hroutí kvůli pádu cen ropy. Z toho mají revoluční vůdci v Havaně obavy. Navrch ještě klimatický jev El Niño ničí klíčový

Evropské podniky mají na Kubě dobrou perspektivu, protože ruce amerických firem stále svazuje embargo.

sektor kubánské ekonomiky zemědělství a vyvolává značné nejistoty ohledně úrody, zejména u vysoce ceněného tabáku. Kvůli Venezuele a klimatu mohou kubánské ztráty značně narůstat.

Co mělo být Kubě odpuštěno, zdá se, odpuštěno bylo. Morálně, politicky i finančně včetně valné části dluhů. Havana nezůstává ve svých starostech osamocena, k čemuž mocně přispívá i kampaň za křesťanské principy, v Latinské Americe

obecně velmi respektované. Ostatně na Kubě se před pár dny usmířil papež František s patriarchou Kirilem.

Velká snaživost Evropanů na Kubě neplyne jen ze snahy vytěsnit ostrov ze strategického orbitu socialistického bloku, což je společný zájem s USA. Existuje tu také dobrá perspektiva pro hospodářské soutěžení s Amerikou, kde mají podnikatelé dosud svázané ruce embargem. A jak řekla loni v Havaně americká ministryně obchodu Penny Pritzkerová, ještě nějakou dobu to potrvá. Nic na tom nezmění ani Obamova cesta do Havany, alespoň do voleb ne.

Obamova návštěva bude hlavně symbolická – ukáže, že Kuba je pro Američany vhodným místem k podnikatelským návštěvám. Washington se to snaží ukázat, jak jen může – obnovením bankovního styku, omezením cestovní byrokracie, navázáním přímých leteckých, námořních i telekomunikačních linek.

Po pádu komunismu v Česku jsem se sám na jednu z prvních velkých cest vypravil do bývalého SSSR. Chtěl jsem vidět, jak to tam vlastně chodí, než to nenávratně zmizí. Podobně poučná by byla cesta na Kubu snad pro všechny Američany.

Autor je publicista

Glosa

Samopal pro prezidenta

Že opakovaný vtip už není vtipem? Zkuste to moudro vyložit libereckému hejtmanovi Půtovi. Když se nepotázete rovnou se zlou, tak jistě s hlubokým nepochopením. Sranda přece musí být. A tak hlava libereckého kraje předala hlavě státu, která v regionu dle na třídní návštěvě, samopal. Konkrétně Sudajev PPS 43, který za druhé světové války používali sovětské výsadkáři.

Palná zbraň je samozřejmě znehodnocená, k čemuž existují řádné doklady, předána byla coby soukromý dar. Oficiálně obdržel prezident sněžnice a drátěnou plastiku lva. Nebýt pilného mluvčího Ovčáčka, možná bychom se o zbraní ani nedozvěděli. To on neodolal a o „dárku vsutku originálním“ se zmínil na Twitteru. Přísně vzato, do samopalu, který Půta pořídil za vlastní, veřejnosti nic není. To se prostě jen tak sešli dva vtipálci s podobným druhem humoru. A humor, jak známo, nemá hranice. Jen je občas pořádně hloupý.

Jana Havligerová

Kresba: Milan Kounovský

Brrr, exit

■ Chválu na adresu premiéra Davida Camerona i londýnského starosty Borise Johnsona lze nalézt v komentářích britského tisku. Ty, které velebí srozumitelný postoj Camerona, neskrývají z možného odchodu země z EU strach. Daily Telegraph naopak šikuje zastánce brexitu za novým lídrem.

theguardian

Chladný rozum v horké komoře

Volání po zachování ekonomické a politické realističnosti znělo v pondělí Westminsterem. Přesto následoval volný pád libry, Británii se dostalo varování od ratingové agentury Moody's i od skotských nacionalistů. Většina konzervativců se evropské politice Davida Camerona vysmívá, místo aby ji hájila. Přičtete záchvat Borise Johnsona a můžeme začít počítat škody. Fanaticky antievropská média vyličila Johnsona jako osvoboditele národa, který zařídí likvidaci Camerona. Zdá se však, že jediné, co Johnson zlikvidoval, je libra, která vůči dolaru spadla na sedmileté minimum. O sněmovně se poslední dobou pojednává spíše s opovržením. V pondělí se však ukázala být přesným barometrem. Cameron prezentoval záměr vlády a představil dohodu s Bruselem, přičemž se správně zaměřil na celkový obrázek situace. Žádá, aby jeho kritici řekli, jak bude Británie mimo Evropu vypadat, což je zásadní téma celé debaty. Po tolika letech skepticismu působí úlevně, když se lídr konzervativců snaží najít pozitiva na členství Británie v EU. Nejceněnější příspěvky do parlamentní debaty pak přinesli zástupci ostatních stran. Dlouhodobou pozici labouristů jejich šéf Jeremy Corbyn potvrdil, byť svébytným způsobem. Silně pro Evropu se vyslovili Ed Miliband a Nick Clegg, což připomnělo jejich světlejší stránky. Stejně jednoznačný byl Angus Robertson za skotské nacionalisty, který zmínil případné druhé referendum o odtržení Skotska, pokud by Británie z EU vystoupila. Jaký obrovský kontrast mezi těmito politiky, vnímajícími šíří tématu, a frivolními konzervativci!

FT

FINANCIAL TIMES

Konečně řeč

Svět si nebude dlouho pamatovat detaily balíčku opatření, který vyjednal David Cameron s Bruselem. Má sice ambice získat pro Británii nový zvláštní status uvnitř Evropy, ale obecně, jak premiér správně řekl, bude rozhodnutí především odpovědí na otázku, „jakou zemi chceme být“. Výsledek červnového referenda předurčí bu-

The Daily Telegraph

Odchod má zastánce

Rozhodnutí Borise Johnsona brát se za odchod Británie z EU o hodný kus ztížilo úkol Davida Camerona vyhrát červnové referendum. Johnson je jedním ze tří nejznámějších britských politiků a jeho příklon k odchodu jedinečným způsobem elektrifikoval celou kampaň. Přináší zastáncům odchodu mohutnou sílu osobnosti, již by bez něj neměli, ani když uvážíme podporu několika ministrů. Může to jediné prospět jak veřejné diskusi, tak demokracii. Cameron to rozhodně nebude mít jednoduché. Johnson byl nejednou nařčen

z lavírování, ale ve skutečnosti se potýkal s týmiž rozporuplnými argumenty, jimž bude v příštích měsících čelit mnoho lidí. Ostatně není nic divného na tom být dlouhodobým euroskeptikem nespokojeným s tím, jakým směrem se unie ubírá, a současně podporovat setrvání Británie ve svazku. I Johnson byl připraven odmítnout odchod, ale za předpokladu, že by dohoda, již přiveze Cameron z Bruselu, byla mnohem dalekosáhlejší. Leč z jeho pohledu je dojednaná úmluva nedostatečná a podkopává samotné základy premiérových snahy zajistit Británii novou budoucnost v reformované Evropě. Nyní je nejdůležitější, aby zastánci odchodu vyřešili své spory a sjednotili se kolem jasného sdělení a jednoho vůdce, který jej ponese. Boris Johnson se nyní této role ujal. Třiatřicátého června má schůzku se svým osudem.

Foto profilmedia.cz, koláž E15

Stranu připravili
Martin Čaban a Petr Třešňák

doucnost hned dvou unií. Pokud Angličané zvolí odchod z EU, ze Skotska skoro jistě zazní volání po dalším referendu o odtržení od Spojeného království. Tamní premiérka Nicola Sturgeonová to jasně řekla. A odchod Británie jako jednoho z největších členských států vážně rozhodí i EU, a to zrovna v době, kdy čelí existenční výzvě kvůli migrační krizi. Právě nyní jsou tyto důležité geopolitické úvahy zastíněny hádkami uvnitř Konzervativní strany. Ministr spravedlnosti Gove

i londýnský starosta Johnson se přidali k „brexiteerům“. Naproti tomu bylo povzbudivé vidět Camerona, který konečně zaujal plnohodnotný a jasný postoj proti odchodu z unie. Mluvil přesvědčivě v televizi a kromě správného upozornění na princip „bezpečnosti v nebezpečném světě“ se pustil i do hlavní slabiny zastánců odchodu: nedokážou říci, jak vlastně vypadá dnešní svět. Brexit by byl „krokem do tmy“. Nikoli poprvé v kariéře se Cameronovi daří dohánět, co zanedbal na startu.

Líbivá emigrantská romance z pohádkových padesátých

■ Příjemná retro romance o irské emigrantce v New Yorku potěší krásným zevnějškem a citlivým výkonem Saoirse Ronanové. Což je na adaptaci knihy Colma Tóibína s třemi oscarovými nominacemi trochu málo.

Iva Přivřelová

Pár dní před udílením Oscarů se do českých kin dostává předposlední z titulů nominovaných na nejlepší film roku 2015. Film *Brooklyn* má k tomu i prestižní rodokmen – knihu zasloužilého irského spisovatele Colma Tóibína zadaptoval populární britský spisovatel Nick Hornby (za což byl oceněn svou druhou nominací na Oscara).

Příběh mladé Eilis, která v roce 1951 odejde z rodné irské vesnice za prací do New Yorku, se i jeho přičiněním změnil v líbivější nostalgickou romanci plnou krásných lidí, kostýmů a barev. Přitom režisér John Crowley si jméno udělal na drsnějších dramatech jako *Intermission* nebo *Chlapec A*.

Ve své novince, která diváky poprvé svedla loni na festivalu Sundance, Crowley ukazuje vkus, lehkost a cit pro herce. Snímku vévodí Saoirse Ronanová, sama Irka i Američanka zároveň, talent

HEZKÝ ZÁŽITEK. Čas ve společnosti Tonyho (Emory Cohen) a Eilis (Saoirse Ronanová) uteče rychle.

nominovaný na Oscara už ve 13 letech za adaptaci románu *Pokání*. I za *Brooklyn* získala oscarovou nominaci a právě její přirozený výkon toto citlivé melodrama nejvíc ukotvuje mimo dosah červené knihovny.

Eilisina cesta od osamění k osamostatnění se ve filmu zkrátila hlavně na její reakce na první milostný vztah. Pohledný Ital Tony (Emory Cohen) symbolizuje Ameriku ve vší její sebedůvěře, rychlosti a odlišnosti. Jeho domácí konkurent, dobře

vychovaný bohatý synek Jim (Domhnall Gleeson), pak reprezentuje Irsko a domov. Hrdinčino dilema, koho si vybrat, obsahuje i rozhodnutí o celém jejím dalším způsobu života. Přesto nepůsobí příliš osudově, když jsou oba citliví, hodní ctitelé připravení tak pohoťově vyplnit Eilisina přání, až působí jako princové z pohádky.

I Eilisina konzervativní newyorská domácnost se ve filmu změnila v zábavně osobitou náhradní matku,

ostatně hraje ji Julie Waltersová. Dobový sexismus, rasismus či xenofobii hledejte v epizodách šílenců z Manhattanu, Eilis kromě stesku po domově bude řešit hlavně snobismus a klevěty.

Brooklyn na plátně prostě chce být příjemnou, idealizovanou, morálně nezávadnou a srdečnou romantikou, na niž se krásně a lehce dívá. To se mu povedlo. Na titul nejlepšího filmu roku by měl ovšem nabídnout i něco víc.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Brooklyn

(romance, Irsko/Velká Británie/Kanada 2015, 111 minut)

Režie: John Crowley

Scénář: Nick Hornby podle románu Colma Tóibína

Hraji: Saoirse Ronanová, Emory Cohen, Jim Broadbent, Julie Waltersová

Premiéra: 25. února

Hodnocení: 60 %

Colm Tóibín je o kus blíž k Booker Prize

Román z roku 2009 Colma Tóibína se opět přiblížil k Booker Prize (kniha se dostala na širší seznam nominací), k tomu za něj dostal cenu Costa. Rodák z irského Enniscorthy sám v mládí odešel do Španělska. Jeho hrdinka Eilis odchází ze stejné obce do USA, symbolu nových zítřků a naděje. Eilis většinou jen reaguje na rozhodnutí okolí a přizpůsobuje se jim, až na konci ji čeká zásadní rozhodnutí o její budoucnosti. Nepřilíší dlouhý román o každodenním životě mladé emigrantky, naplněném nejen pohledným zamilovaným italem, ale i hádkami se spolubydlícími, nudnou prací, okouzlením z amerických novot či večerní školou a pracovními ambicemi se velmi snadno čte. Za příjemnou fasádou se ovšem skrývá i napětí ze změn, osamění a kritika konzervativní maloměstskosti, které už tak příjemné nejsou. Tóibín je jemný autor, u něhož je důležité i to, co nechává mezi řádky.

Krátce

Bromovu cenu obdrží skladatel Jan Konopásek

Cenu Gustava Broma za celoživotní přínos v oblasti jazzové hudby letos dostane saxofonista, flétnista a skladatel Jan Konopásek. Úspěšně se pohyboval na zámořské jazzové scéně. Letos oslaví 85. narozeniny.

Ave, Caesar! bratří Coenů přichází do českých kin

Americký film bratří Coenů *Ave, Caesar!*, který otevřel letos Berlinale, bude mít v Česku premiéru 3. března. Parodie na hollywoodskou kinematografii 50. let sází na hvězdné obsazení včetně čtyř držitelů Oscara. /čtk/

Tipy

Kino Aero • 29.2 – 4.3

PŘEHLÍDKA FILMŮ ALFREDA HITCHCOCKA

Sedm kultovních filmů Alfreda Hitchcocka připomene herce Jamese Stewarta, Caryho Granta nebo Grace Kellyovou. Projekce doplní lektorské úvody, výstava plakátů i filmový kvíz.

ČT2 • čtvrtek 22.30

ŠTĚSTÍ

Film režiséra Bohdana Slámy o křehkém vztahu dvou lidí, jenž postupně přeroste v lásku, byl nejúspěšnějším českým filmem roku 2005. České lvy získal v sedmi hlavních kategoriích.

Bud'te o krok napřed!

Týdeník Euro v mobilu a tabletu
už v pátek od 19.00 hodin!

iPhone

Android

Stáhněte si EURO
v aplikaci **Google Play**
nebo **App Store**.

Do vyhledávacího pole
zadejte text: **Týdeník Euro**

euro

...je dobré vědět

Foto dne

Foto: Reuters

TO, CO NENÍ VIDĚT. Mezinárodní středisko radioastronomického výzkumu v západní Austrálii vytvořilo tento obraz galaxií, které leží v takzvaném opomíjeném pásmu. Astronomové vynechávali tuto oblast proto, že tam mezihvězdná hmota Mléčné dráhy pohlcuje světlo, tudíž tam „není co spatřit“. Australský teleskop, který v roce 1969 umožnil přímý přenos přistání člověka na Měsíc, však díky speciálnímu přijímači rádiových vln objevil už stovky galaxií ukrytých za Mléčnou dráhou.

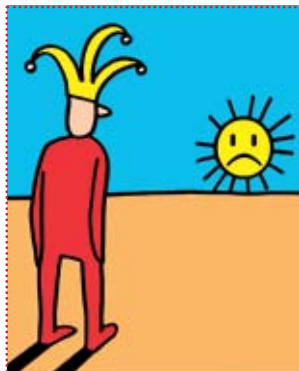
Šašek provokuje

Coldplay – ať vám nezkysne kola

Nad jástem z „nových Radi-ohed“, který doprovázel debut Parachutes, šašek napůl nevěřičně, napůl znechuceně kroutil hlavou. Zkrátka mu nesedělo přirovnání nervního, tékavého zvuku Radio-head a nekonfliktních písniček, které slyšel z rádia. Díky Spies z první desky, druhé straně té druhé a především díky celé třetí desce, dodnes ne zcela doceněné X&Y, si ale Coldplay nakonec oblíbil. Dokonce natolik, že každý jeho přílet do Londýna lemují vzpomínka na Speed of Sound, pilotní singl z alba.

Co se však nestalo! X&Y, na němž čtveřice upřednostnila umělecké ambice před součtem kalhotek dopadnuvších na pódium a drobných vykonávajících obdobný pohyb do kasičky, propadlo. A co se nestalo (díl druhý), kapela další repertoár nasměrovala ke své temné stránce, k rutinním, slizce přelazeným písničkám, z nichž nejen Paradise je pro šaška zhudebněním ranní nevolnosti.

Jak moc se Coldplay stali karikaturou sebe samých, ukázalo letošní finále ame-

...někdo ty nepříjemné věci říkat musí

rické Národní fotbalové ligy (pro upřesnění ve fotbalu americkém), jehož tradiční součástí je monstrózní show popových hvězd coby vycpávka poločasu. V jejich bloku hostující zpěvačka Beyoncé, jak se říká, „ukradla show“ novým singlem a choreografií, v níž její tradiční taneční doprovod měl na sobě uniformy Černých panterů. Snad ani nešlo lépe ukázat, co vše v současné Americe není v pořádku, na rostoucí rasismus uměle rozdmýchávaný předvolební kampaní, anebo na dále se rozevírající nůžky

mezi životní úrovní různých etnik a sociálních skupin.

Coldplay přehráli největší hity, a pokud je hudba médiem, což je, a médiem je především poselstvím, což je, sdělili jediné: Pozor, ať vám nezkysne kola a nezaskočí popcorn! Kryštof po anglicku. A na plátně za kapelou se zatím střídaly tváře hudebníků, již na téměř pódium stáli už v minulosti. Díky za těch pár, kteří si podobně jako Beyoncé uvědomili, že i ve svatostánku konzumu jde lidem něco sdělit. Nebo se o to aspoň pokusit.